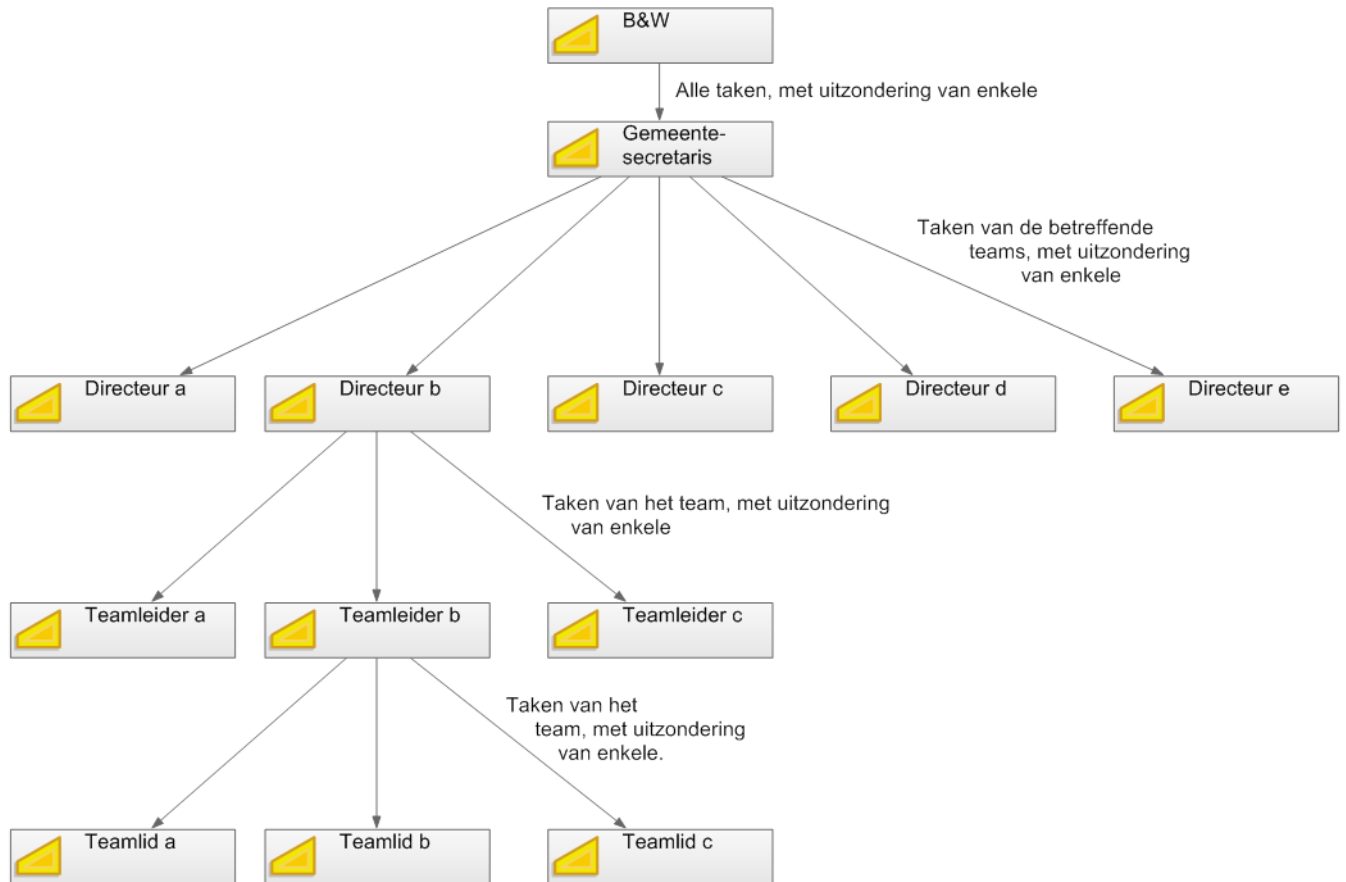

ALGEMEEN MANDAATBESLUIT GEMEENTE MIDDEN-GRONINGEN

STROOMSCHEMA ALGEMENE LIJN (DOOR)MANDATERING DOOR B&W T/M TEAMLID

Teamlid mag pas gebruik maken van mandaat voor een bepaalde bevoegdheid, als hij daartoe is aangewezen door de betreffende directeur in een lijst met functienamen, die staat op onze internetsite.

Algemeen mandaatbesluit gemeente Midden-Groningen

Toelichting

Inleiding

De raad, het college, de burgemeester en de heffings- en invorderingsambtenaar hebben van de wetgever elk hun eigen bevoegdheden gekregen om besluiten te nemen of te ondertekenen. In de dagelijkse praktijk is het erg onhandig als alle besluiten door de raad, het college, de burgemeester en heffings- en invorderingsambtenaar zouden moeten worden genomen. Daarom is er een systeem in het leven geroepen om de bevoegdheid tot het nemen of ondertekenen van besluiten aan andere bestuursorganen over te dragen (delegatie) of aan functionarissen op te dragen (mandatering). Delegatie/overdracht is in beeld voor bevoegdheden die van bestuursorgaan naar bestuursorgaan gaan. Mandaat/opdracht voor bevoegdheden die van bestuursorgaan naar een persoon gaan. Bij mandaat geldt de belangrijke regel dat de mandaatverlener altijd bevoegd en verantwoordelijk blijft, instructies kan geven en het mandaat kan intrekken. Alle mandaten zijn in alledrie gemeenten vastgelegd in een algemeen mandaatbesluit.

Met ingang van 1 januari 2018 hebben we te maken met de organisatiestructuur van de nieuwe gemeente Midden-Groningen. Hierop moet de verdeling van bevoegdheden in het algemeen mandaatbesluit M-G worden afgestemd. Van deze gelegenheid maken wij gebruik om ten opzichte van huidige mandaatregelingen een aantal wijzigingen door te voeren, zodat het systeem beter aansluit bij de uitgangspunten van de nieuwe organisatie. De nieuwe organisatie moet flexibel en slagkrachtig het bestuur en de bewoners en bedrijven in de gemeente kunnen bedienen. Daarbij moet voldaan worden aan het uitgangspunt uit verschillende bedrijfsvoeringsdocumenten voor Midden-Groningen dat de professionele medewerker aan het roer staat binnen een mandaat dat daarvoor ruimte biedt. Bij dat uitgangspunt past de benadering 'dat alles gemandateerd wordt, behalve'. De 3 gemeenten hanteerden de standaardbenadering 'dat niets gemandateerd was, behalve

Knelpunten: mandatsystemen HSSM inflexibel en ontoegankelijk

De huidige systemen van de drie gemeenten voor mandaatverlening bestaan uit registers waarin per bevoegdheid een mandaat, machtiging of volmacht is geregeld. De mandatering vindt plaats op het niveau van (rechts)handelingen per (wettelijke) regeling of onderdeel van een regeling (artikelnummer). Dit zorgt voor een omvangrijk bevoegdheidensysteem van zo'n 60 pagina's. En dan zijn de vele onder(onder)mandaatbesluiten nog niet eens als deelbesluiten van de (onder)gemandateerden opgenomen. Deze omvang maakt het gebruik lastig, zowel voor ambtenaren als voor derden die willen toetsen of een besluit bevoegd is genomen. Daarbij komt dat indien er wijzigingen optreden in wet- en regelgeving, dit tot gevolg heeft dat ook de registers moeten worden aangepast en opnieuw bekendgemaakt. Ook het verwerken van een organisatiewijziging is met dit systeem een hele klus. Het systeem is ontoegankelijk en inflexibel en geeft aanleiding om te kiezen voor een ander opzet die bijdraagt aan het doel te komen tot een nieuwe flexibele en slagkrachtige organisatie met een plattere organisatiestructuur. Vertrouwen, flexibiliteit en eenvoud zijn de belangrijkste uitgangspunten van het nieuwe opdrachtersysteem.

Uitgangspunten: vertrouwen, flexibiliteit en toegankelijkheid

Vertrouwen

Elk systeem van mandaatverlening is ten principale geënt op het vertrouwen dat gemandateerden op een juiste manier met hun bevoegdheid omgaan en bij twijfel hun mandaatgever consulteren. In dit systeem, dat gestoeld is op het Dordtse systeem, wordt deze vertrouwensbasis meer expliciet als uitgangspunt genomen. Vertrouwen in verticale sturing, namelijk alle bevoegdheden worden zo laag mogelijk in de organisatie belegd en vertrouwen in horizontale sturing aangezien ieder verantwoordelijkheid draagt voor zijn eigen taakveld. Het uiteindelijke doel van dit besluit is om aan

derden helderheid te verschaffen over de rechtsgeldigheid van publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechtshandelingen en feitelijke handelingen via interne verkaveling van bevoegdheden.

Flexibiliteit

In een systeem waarbij zeer specifieke mandaten worden verleend op het artikelniveau van een bepaalde regeling, moet bij elke wijziging van deze regeling het algemeen mandaatbesluit worden aangepast. Als uitgangspunt is daarom genomen dat een ieder de bevoegdheden krijgt toegekend die nodig zijn voor een goede uitoefening van zijn taakveld. Het is echter in strijd met de rechtszekerheid om aan de gemandateerde over te laten of een zaak tot zijn werkterrein behoort. Daarom zijn in bijlage 4 de bevoegdheden binnen het werkterrein van de betreffende teams omschreven. Door geen artikelnummers en minder wetten te noemen, wordt het systeem minder onderhevig aan wetswijzigingen en is het minder bewerkelijk.

Een theoretisch aspect is dat in de dagelijkse gemeentepraktijk het onderscheid tussen mandaat, volmacht en machtiging niet altijd even duidelijk is. Daarom wordt in dit algemeen mandaatbesluit bij het opdragen van bevoegdheden geen onderscheid gemaakt tussen mandaat, volmacht en machtiging. De gemandateerde krijgt binnen zijn taakveld het mandaat om publiekrechtelijke beslissingen te nemen, volmacht om privaatrechtelijke rechtshandelingen te verrichten en machtiging om handelingen te verrichten die niet een besluit en ook geen privaatrechtelijke rechtshandeling zijn. Ook de opdracht van de burgemeester om de gemeente te vertegenwoordigen (volmacht en machtiging) wordt voor zover nodig inbegrepen geacht. Hiermee wordt het onderscheid tussen deze drie opdrachten minder belangrijk.

Toegankelijkheid

Een uitgebreid algemeen mandaatbesluit met (onder)ondermandaatbesluiten telt in totaal meer dan 30 deelbesluiten. Daarin is het gemakkelijk verdwalen. Als uitgangspunt is daarom genomen dat het voor ambtenaren en derden die willen bepalen wie bevoegd is een besluit te nemen of handelingen te verrichten, zo eenvoudig mogelijk moet zijn om dit te achterhalen. Door het college en de burgemeester zelf te laten doormandateren in plaats van telkens de (onder)gemandateerden te laten ondermandateren is het mogelijk de besluitvorming te beperken tot één algemeen mandaatbesluit. Ook de gemandateerden meer algemene mandaten verlenen om de bevoegdheden die hun werkveld betreffen uit te voeren, komt de toegankelijkheid ten goede.

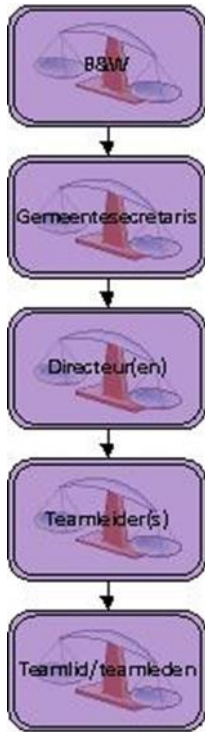
Methodiek

Genoemde uitgangspunten hebben geleid tot het volgende systeem:

Er zijn twee algemene mandaatbesluiten. Een mandaatbesluit van B&W en de burgemeester (I) en een mandaatbesluit van de heffings- en invorderingsambtenaar (II)

I Algemeen mandaatbesluit B&W en burgemeester

Er is een algemeen mandaatbesluit met daarbij 8 bijlagen. In het mandaatbesluit is in grote lijnen omschreven welke bevoegdheden waar worden belegd. Maar eerst nog even visueel de algemene mandaatlijn:

In woorden komt het op het volgende neer:

1. Het college en de burgemeester verlenen mandaat aan de gemeentesecretaris/algemeen directeur voor al hun bevoegdheden. Dit met uitzondering van:

- bevoegdheden die het college en de burgemeester zelf blijven uitoefenen; die bevoegdheden zijn omschreven in bijlage 4.
- het beslissen op bezwaarschriften conform het advies van de commissie B&B, wat wordt gemandateerd aan de portefeuillehouder die de bezwaarzaak in zijn portefeuille heeft;
- bevoegdheden die de bestuursorganen in bijlage 1 mandateren aan (directeuren van) externe aan de gemeente verbonden partijen, die taken van de gemeente uitvoeren;
- bevoegdheden die de bestuursorganen in bijlage 2 mandateren aan ambtenaren die een bijzondere functie uitoefenen;
- bevoegdheden tot het aangaan van verplichtingen zoals in bijlage 3 overgenomen uit de Budgethoudersregeling.

2. Het college en de burgemeester mandateren vervolgens de aan de gemeentesecretaris gemandateerde bevoegdheden aan de directeuren van M-G. Die mandaten mogen de directeuren alleen gebruiken voor de taken van teams (zoals beschreven in bijlage 8) die onder hen vallen. De bevoegdheden die aan de gemeentesecretaris voorbehouden blijven zijn opgesomd in bijlage 5.

3. De bevoegdheden, die aan directeuren voorbehouden blijven, staan in bijlage 6 en die aan teamleiders voorbehouden blijven in bijlage 7.

Door het college en de burgemeester zelf te laten doormandateren aan directeuren, teamleiders en teamleden i.p.v. gebruikmaking van ondermandatering door de gemeentesecretaris, directeuren en teamleiders kunnen alle mandaten in één besluit ondergebracht worden. Dit is veel makkelijker te realiseren dan één mandaatbesluit en allemaal ondermandaatbesluiten van veel verschillende

personen. Bovendien zorgt dit dat in- en externen sneller kunnen zien wie bevoegd zijn om bevoegdheden namens de bestuursorganen uit te oefenen. Bij afzonderlijke ondermandaatbesluiten (van de gemeentesecretaris, directeuren en de teamleiders) is dit een stuk lastiger te achterhalen.

Zo lang niet schriftelijk is vastgesteld door de betreffende directeur dat bepaalde medewerkers van de teams, die onder hem/haar vallen, bepaalde extern gerichte bevoegdheden mogen uitoefenen, kunnen alleen de fungerend teamleiders deze gebruiken. De functienamen van de medewerkers, die gebruik mogen maken van mandatering, moeten namelijk zijn opgenomen in een daartoe voor het betreffende team door de directeur vastgesteld, gedagtekend en ondertekend teammandaatformulier. Deze formulieren komen op de website van M-G te staan. Het bijhouden van die formulieren ligt bij de teamleiders in overleg met hun teams.

De startorganisatie Midden-Groningen zal gefaseerd veranderen in een organisatie met meer zelfstandige teams (Transitie). Die zelfstandigheid en de inhoudelijke aansturing door de teamleden door de directeuren (op afstand) komt nu al tot uitdrukking in de volgende bepaling: "In principe oefent de laatste in de keten van doormandatering de betreffende bevoegdheid uit. Een eerdere gemandateerde in die keten kan die bevoegdheid echter altijd aan zich trekken. Een teamleider kan dat voor bevoegdheden waarvoor medewerkers mandaat mogen gebruiken alleen na afstemming met de verantwoordelijk directeur".

Personele aangelegenheden blijven hoe dan ook grotendeels voorbehouden aan de teamleider. Voor de financiële aangelegenheden c.q. het aangaan van verplichtingen geldt het volgende: De mandatering uit de Budgethouderregeling M-G is integraal opgenomen in bijlage 3.

II Algemeen mandaatbesluit heffings- en invorderingsambtenaar

De heffings- en invorderingsambtenaar is zelf een bestuursorgaan. Als deze ambtenaar bevoegdheden door anderen wil laten uitvoeren zal hij/zij daartoe zelf een besluit moeten nemen. Door dit gescheiden te doen van de mandatering van het college van B&W en de burgemeester, hoeven gewijzigde vaststellingen van die mandatering niet langs de heffings- en invorderingsambtenaar. En omgekeerd geldt hetzelfde praktische voordeel.